

[Marius Buhl.]

fødslerne; det ansvar skal blive hos familierne, og jeg tror, man begår en stor fejl ved at tage ansvaret fra dem.

Jeg talte om enkelttilfælde, der kan foreligge, og hvor der bør hjælpes; men i sådanne tilfælde må hjælpen være socialt betonet; det vil den blive, og det bør den være. Jeg mener, der bør hjælpes i de tilfælde, hvor der er trang tilstede; så er det en social hjælp, og det bør det være. Det bør ikke være en generel ordning, hvorved samfundet påtager sig det økonomiske ansvar ved børnefødsler.

Staten har jo da forøvrigt også vist vilje til at yde hjælp, hvor der er trang tilstede, endogså generelt. Jeg kan nævne sådan noget som sygekasserne, der jo praktisk talt i dag yder generel hjælp, idet ca. 80—85, måske snart 90 pct. af Danmarks befolkning gennem dem kan få hjælp og støtte. Jeg kan nævne sundhedsplejersker, som jo også betyder noget ved disse affærer. Jeg kan pege på husmoderafløsningen, som den højtærede socialminister har nævnt. Den ærede ordfører for forslagsstillerne siger, at den ikke er gennemført i alle kommuner. Det er vist rigtigt, men den bliver efterhånden gennemført i flere og flere, og jeg vil tro, at den dog er gennemført i de kommuner, hvor der efter den ærede ordførers mening just er hårdest brug for gennemførelse af dette forslag. Der er mælkehjælpen, som jo også er af generel art, og så er der mødrehjælpen, som er en social foranstaltning. Der er måske noget med hensyn til tilskuddet, som skal udbedres ved disse foranstaltninger på grund af dyrtid og andet — det har jeg ikke undersøgt —, og så må det ske, men ikke ved en generel lov, det vil jeg absolut ikke gå med til.

Forslagets anden del drejer sig om erhvervsmæssigt arbejdende kvinders rettigheder og pligter i anledning af fødsel. Det er altså taget med i forslaget, og hvis det havde stået alene, ville jeg have stillet mig noget mere velvilligt. Jeg siger med det samme, at det efter min mening så absolut er bedst, når mødrene kan blive hjemme og passe børn og hjem, men jeg indrømmer, at der kan være økonomiske grunde, som gør, at de ikke kan det, og jeg vil gerne slå fast, at der også kan være andre grunde. Der er masser af kvinder, som føler evne og lyst til at arbejde udenfor hjemmet, og de behøver ikke at blive ringere mødre af den grund. Så kan de ikke være hjemme og passe deres børn i det omfang, som kunne være nødvendigt, og så må de også have bestemte rettigheder. Det vil være af

stor betydning, om det lægges således tilrette, at forholdene ikke tvinger dem, der skal være borte fra hjemmet, til at blive ringere mødre, og her har samfundet da også udrettet en hel del til dato. Det er jo ikke sådan, at disse kvinder i den periode, hvor de venter et barn, og umiddelbart derefter står fuldstændig hjælpeløse og uden retsbeskyttelse. Jeg kan pege på fabrikløven, på tjenestemandsløven, som indeholder mange bestemmelser i den henseende, funktionærloven, hvor der er tilløb, og jeg kan pege på vuggestuer og børnehaver, altsammen samfundsforanstaltninger til hjælp og gavn for kvinder, som har børn, men som har et arbejde at passe udenfor hjemmet, og foranstaltninger til hjælp og støtte for kvinder i perioden før fødslen og derefter, så man kan ikke sige, at samfundet intet har gjort.

Der er sikkert forhold at rette endnu, og de må rettes efterhånden. Det må være sådan, at kvinder ikke går med frygten for at miste deres arbejde på grund af svangerskab. Hvis man kan få det forhold rettet, vil det være ønskværdigt, det vil jeg indrømme. Det bør heller ikke være sådan, at barnefødsel formindsker chancerne for at få arbejde, ej heller chancerne for at kunne røgte moderhvervet på forsvarlig måde. Men disse hensyn kan varetages på anden måde end gennem en lov som den her foreslåede. Lovforslaget er efter min mening absolut af en sådan art og et sådant omfang, at det kan komme til at virke netop som en boomerang overfor kvinderne, for det kan bevirke, at mange arbejdsgivere slet ikke vil give kvinder arbejde, hvis de ved, at de kommer ind under de rigoristiske bestemmelser, som forslaget indeholder. Jeg er slet ikke sikker på, at man vil gøre kvindernes chancer for at have arbejde udenfor hjemmet bedre ved at vedtage et forslag som dette; tværtimod tror jeg, at man vil gøre dem ringere. Man må nemlig være klar over, at når der måske igen kommer en tid, da det er lettere at skaffe arbejdskraft, end det er nu, så vil en arbejdsgiver deri kunne finde påskud til slet ikke at ville ansætte kvinder.

Ja, der kunne gøres flere bemærkninger, men jeg tror, at jeg med disse bemærkninger har motiveret, hvorfor mit parti ikke vil være med til at gennemføre dette forslag.

Erna Sørensen: Som den højtærede socialminister sagde for et øjeblik siden, er tiden ikke inde til at gå til en lovgivning af denne art. Da det drejer sig om et så stort beløb som 30 mill. kr. årlig og derover, tror jeg,